

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1858/2015
16.12.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милица Лесковац, адвокат из ..., против туженог АД ББ ..., чији је пуномоћник Миодраг Војиновић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 236/15 од 02.03.2015. године, у седници већа одржаној 16.12.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог АД ББ ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 236/15 од 02.03.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 854/10 од 14.05.2014. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење о отказу уговора о раду број 4172 од 15.07.2009. године. Ставом другим изреке је обавезан тужени да тужиљи на име накнаде штете због незаконитог отказа исплати износ од 462.445,50 динара, са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате, док је у преосталом делу преко досуђеног износа па до траженог износа од 792.000,00 динара, као и у делу потраживања законске затезне камате од 16.07.2009. године па до 14.05.2014. године одбијен тужбени захтев. Ставом трећим изреке је обавезан тужени да тужиљи на име неисплаћеног прековременог рада исплати износ од 152.394,60 динара и то на име главнице износ од 91.377,00 динара, са законском затезном каматом од 01.01.2013. године до коначне исплате и на има законске затезне камате износ од 61.018,00 динара, док у делу преко досуђене, а до тражене законске затезне камате на утврђену главницу од 27.02.2012. године и законске затезне камате на обрачунату камату одбијен је тужбени захтев. Ставом четвртим изреке део тужбеног захтева којим је тужиља тражила на име накнаде за неискоришћене слободне дане износ од 115.118,10 динара, са законском затезном каматом од 27.12.2012. године до коначне исплате одбијен је тужбени захтев са законском затезном каматом од 27.12.2012. године до коначне исплате је одбијен као неоснован. Ставом петим изреке је одбијен тужбени захтев за накнаду за неискоришћени годишњи одмор у износу од

44.673,00 динара и то на име главнице износ од 25.532,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2013. године до коначне исплате и на име законске затезне камате износ од 19.141,00 динар, док је у делу преко досуђене, а до тражене законске затезне камате на утврђену главницу од 27.12.2012. године и преко досуђеног износа од 19.141,00 динара до траженог износа од 19.535,00 динара на име законске затезне камате, као и на име законске затезне камате на обрачунату камату. Ставом шестим изреке је одбијен део тужбеног захтева којим је тужила тражила исплату на име регреса за неискоришћени годишњи одмор износ од 17.069,75 динара са законском затезном каматом од 23.07.2009. године као дана доспелости, па до коначне исплате, а ставом седмим изреке је обавезан тужени да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 280.976,50 динара, са законском затезном каматом од пресуђења па до коначне исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж1 236/15 од 02.03.2015. године, одбио жалбе парничних странака и потврдио првостепену пресуду, исправљену решењем од 01.10.2014. године у побијаном одбијајућем делу захтева за накнаду за неискоришћене слободне дане (став четврти изреке), усвајајућем делу захтева за поништај решења о отказу уговора о раду (став један изреке), захтева за накнаду штете због незаконитог отказа, неисплаћеног прековременог рада и накнаде за неискоришћени годишњи одмор (став два, три и пет изреке), као и делу одлуке о трошковима поступка (став седми изреке).

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено преко пуномоћника изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужила је доставила одговор на ревизију.

Одлучујући о ревизији туженог применом члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), јер је тужба у овом спору поднета 24.09.2009. године, Врховни касациони суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а на друге битне повреде се ревизијом посебно не указује.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је тужила са туженим 01.07.2008. године закључила Уговор о раду под измењеним условима којим је распоређена на радно место билансиста – контиста динарског и девизног књиговодства, па његовим закључењем престаје да важе Уговор о раду којим је засновала радни однос код туженог, са свим анексима закљученим до 01.07.2008. године. Генерални директор туженог је 12.06.2009. године доставио предлог Програма решавања вишка запослених Управном одбору који је одобрио покретање поступка израде програма. Предлог програма је достављен синдикалној организацији туженог и након састанка одржаног 23.06.2009. године у присуству генералног директора, дала је позитивно мишљење, а Национална

служба за запошљавање је дала мишљење и предлог мера. У Програму решавања вишка запослених од 24.06.2009. године наведено је да је укупан број запослених код туженог 697 од којих су вишак 71, а за шесторо запослених обезбеђено је запослење на другим пословима код туженог, један запослени је запослен код другог послодавца, а за 64 запослених се исплаћује отпремнина. Као критеријум за утврђивање вишка запослених наведени су ефикасност и ефективност при извршавању радних задатака, при чему се резултати рада запослених цене на основу квалитета и обима обављеног посла и доприноса извршавању радних задатака. Тужили није могло да се обезбеди запослење ни једном од наведених мера у програму, па је оспореним решењем тужили отказан уговор о раду из разлога што је услед технолошких, економских и организационих промена престала потреба за обављањем послова на којима ради, са даном 22.07.2009. године уз исплату утврђене отпремнине. Оцењивање тужиле пре отказа уговора о раду је 10.06.2009. године извршио финансијски директор туженог, који није тужили био непосредни руководилац, за коју је навео да је неефикасна и неефективна, нема потребну прецизност и не познаје нове технике рада, да је током рада распоређивана на различите послове на којима није показала потребне резултате рада и да је предложена за вишак.

На основу овако утврђених чињеница, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев.

Отказ по основу престанка потребе за радом може се дати запосленом ако услед технолошких, економских и организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла.

Сврха техничког вишка у смислу члана 179. став 9. Закона о раду је отпуштање радника због боље организације технолошких промена и због економских промена. Злоупотреба права постоји када послодавац у поступку давања отказа испоштује форму, али не и суштину овог отказног разлога.

У конкретном случају, у оспореном решењу се не наводи у чему се састоје организационе, економске и технолошке промене код туженог, а ни разлози због којих је престала потреба за радом тужиле, већ је то наведено само паушално. При томе, оцену рада тужиле није вршио непосредни руководилац, како је то предвиђено у Програму за решавање вишка запослених. Вишак запослених у смислу члана 82. Колективног уговора туженог утврђује комисија коју образује генерални директор и репрезентативни синдикат.

Са наведеног, а супротно наводима ревизије, правиан је закључак нижестепених суда да је тужени приликом отказа уговора о раду тужили повредио процедуру давања отказа, тако што није применио критеријуме за утврђивање вишка запослених, те да начин на који је тужила оцењена није у складу са Колективним уговором туженог и утврђеним Програмом за решавање вишка запослених.

Последице поништаја решења о отказу уговора о раду су прописане чланом 191. Закона о раду, па је правилно обавезан тужени да тужили исплати

накнаду штете у висини која јој припада по закону, општем акту и уговором о раду.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 405. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**